

РЕШЕНИЕ

№ 7336

гр. София, 16.12.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 19 състав, в публично заседание на 09.12.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Доброслав Руков

при участието на секретаря Станислава Данаилова и при участието на прокурора Кирил Димитров, като разгледа дело номер **13175** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и следващите от АПК, във връзка с чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/. Делото е образувано по искова молба на [фирма], чрез адвокат С. С. срещу Националната Агенция за Приходите. Размерът на иска е 500 лева за нанесени имуществени вреди, претърпени от наказателно постановление № 338175-Р377013/22.05.2018 г., издадено от Заместник-директора на ТД на НАП, [населено място], което е отменено с решение от № 564771 от 18.12.2018 г. по наказателно от административен характер дело № 13314 от 2018 г. на Софийско Районен Съд, Наказателно отделение, 135 състав. Претендира се и присъждане на законна лихва, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

Ответникът Националната Агенция за Приходите е представил писмен отговор. В него се сочи, че заплатената от ищеца сума за процесуално представителство за защита срещу издаденото наказателно постановление не може да се счита за претърпяна вреда, защото представлява доброволно платено възнаграждение, което не е неизбежен акт. ЗАНН не предвижда задължителна адвокатска защита по административно-наказателни производство, поради което изцяло зависи от жалбоподателя, дали да ангажира адвокат или не. Разноските, извършени във връзка с оспорване на НП не са в пряка-причинно следствена връзка неговата незаконосъобразност. На следващо място се сочи, че видно от представения пред СРС

договор за правна защита и съдействие, договорената сума, която дружеството е следвало да заплати на адвокат М. е платена в брой. Не са представени доказателства за извършено реално плащане, както и не е съставена справка по чл. 73 от ЗДДФЛ за изплатените през годината доходи, подлежащи на облагане. Не са представени и данни за осчетоводяване от страна на ищеца на платената сума.

По време на проведените по делото открити заседания, ищецът се представлява от адвокат М., който поддържа претенцията.

Ответникът Националната Агенция за Приходите, се представлява по време на проведеното съдебно заседание от юрисконсулт Б., която счита исковата молба за неоснователна.

Участвалият в делото прокурор, в заключението си счита, че исковата молба е основателна и доказана по основание и размер.

Административен Съд С. - град, I отделение, 19 състав, след като взе предвид направените в жалбата твърдения, изразеното становище на пълномощника на ответника и това на представителя на СГП и се запозна с приетите по делото доказателства, намира за установено от фактическа и правна страна, следното:

Между страните не се спори, че с решение от № 564771 от 18.12.2018 г. по наказателно от административен характер дело № 13314 от 2018 г. на Софийско Районен Съд, Наказателно отделение, 135 състав е отменено наказателно постановление № 338175-Р377013/22.05.2018 г., издадено от Заместник-директора на ТД на НАП, [населено място]. С посоченото НП, на ищеца е било наложено наказание „имуществена санкция“ в размер на 2000 лв, за нарушение на чл. 59, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за вписване в регистъра и за изискванията към дейността на лицата, които осъществяват дейност по добиване, преработване и сделки с благородни метали и скъпоценни камъни и изделия със и от тях по занятие

Така постановеното от Софийски Районен Съд решение, с което е отменено въпросното наказателно постановление е оспорено пред АССГ и е потвърдено от касационната инстанция с решение № 2303 от 03.04.2019 г.

Видно от приетото в оригинал за послужване наказателно от административен характер дело № 13314 от 2018 г. на Софийско Районен Съд, Наказателно отделение, 135 състав процесуалната защита на [фирма] е осъществявана от адвокат С. от САК, преупълномощена от адвокат М. по силата на Договор за правна защита и съдействие № 709014 от 09.07.2018 г., като в договора е уговорено възнаграждение от 500 лева, платено в брой, при подписването на договора.

При така приетото за установеното от фактическа страна настоящият съдебен състав прави следните изводи:

При извършената проверка за допустимост на предявените икове, настоящият съдебен състав счита, че са налице положителните процесуални предпоставки, обуславящи правото на ищеца да иска от съда да се произнесе по предявения иск, с който съдът е сезиран. Допустимостта на предявената от ищеца претенции се извежда от наведените от ищеца в исковата молба обстоятелства, а именно - че е неблагоприятно засегнат, претърпял е имуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от действието на отмененото по съдебен ред като незаконосъобразно наказателно постановление, издадено от Заместник-директора на ТД на НАП, [населено място]. В хода на съдебното производство безспорно бе установено, че надлежен ответник в това производство, съобразно чл. 205 от АПК, е именно Националната Агенция за Приходите, тъй като това е юридическото лице, в

чиято структура се намира административният орган издал отменения впоследствие от съда като незаконосъобразен административен акт, от който акт се твърди ищецът да е претърпял вреди. Следователно, предявеният иск е допустим за разглеждане в производство пред Административен съд-София град по реда на Глава XI от АПК.

Разгледан по същество, предявеният иск за обезщетение за причинените на дружеството имуществени вреди в резултат на отменено като незаконосъобразно наказателно постановление е основателен и следва да бъде уважен, със законните последици от това. Съображенията на настоящия съдебен състав за това са следните:

За да бъде уважен предявен иск за обезщетение за вреди, произтичащи от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на администрацията с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ е необходимо да бъде установено наличието на кумулативно посочените в закона предпоставки, а именно: незаконосъобразен административен акт, действие или бездействие на административен орган или негови длъжностни лица при и по повод изпълнение на административна дейност, настъпване на вреди от тях и причинно-следствена връзка между незаконосъобразния акт и вредоносния резултат. Съобразно нормата на чл. 4 от ЗОДОВ отговорността на държавата за вреди по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ може да бъде ангажирана само за имуществените и неимуществените вреди, които са пряка и непосредствена последица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица.

Анализът на събраните в хода на настоящото съдебно производство доказателства дава основание на съда да направи обоснован извод, че е налице първата от изискуемите предпоставки за уважаване на предявения иск за обезщетение на претърпените от ищеца имуществени вреди в резултат на незаконосъобразен административен акт - отменено като незаконосъобразно с влязло в законна сила съдебно решение наказателно постановление. Настоящият съдебен състав намира, че е безспорно, че отмененото като незаконосъобразно наказателно постановление представлява властнически акт, издаден от административен орган, в рамките на неговата компетентност, който административен акт, макар да поражда наказателно-правни последици, е правен резултат от санкционираща административна дейност. Следователно по ясен и недвусмислен начин е доказано изпълнението на първата предпоставка за уважаване на предявения иск като основателен и доказан – налице е отменено като незаконосъобразно по съдебен ред, с влязло в законна сила съдебно решение, наказателно постановление,

Изпълнено е второто кумулативно изискуемо условие, за да бъде основателен и доказан предявеният от [фирма] иск за обезщетение за претърпените имуществени вреди в резултат на този незаконосъобразен административен акт - на ищеца е била причинена имуществена вреда от същото това отменено като незаконосъобразно наказателно постановление. Видно от представения и приобщен като доказателство по делото договор за правна защита и съдействие в рамките на проведеното съдебно производство по обжалване на процесното наказателно постановление [фирма] е била представлявано от адвокат С., преупълномощена от адвокат М.. Доказано е по безспорен начин, че ищецът е направил разноски за адвокатско възнаграждение на ангажирания да осъществи процесуално представителство и правна защита адвокат в размер на 500 лв. Ето защо съдът намира, че е доказано както претърпяване на имуществена вреда, изразяваща се в заплащане на адвокатско възнаграждение за оказаната правна защита и съдействие по дело по обжалване на незаконосъобразното

наказателно постановление, така и размерът на причинената имуществена вреда.

Претендираните от ищеца имуществени вреди са в пряка причинно-следствена връзка с отмененото като незаконосъобразно наказателно постановление, защото заплатеното от [фирма] адвокатско възнаграждение за процесуално представителство и правна защита по воденото дело в районния съд с предмет законосъобразността на издаденото наказателно постановление - е обичайна, нормално настъпваща и необходима последица от издаването на това наказателно постановление, като правната защита, съответно правенето на разходи за такава са в резултат именно на издаването на този незаконосъобразен административен акт. Наличието на твърдяното облигационно отношение по сключения договор за правна защита и съдействие между ищеца и адвоката, предоставил правната защита по никакъв начин не влияе върху наличието на основание за претендиране на претърпените вреди, които вреди са резултат от незаконосъобразен административен акт, отменен по надлежен ред от съда. Следва изрично да бъде посочено, че съобразно Тълкувателно решение № 1/15.03.2017 г., по тълкувателно дело № 2/2016 г. на ОСС на Първа и Втора колегия на Върховния административен съд, след като в производството по обжалване на наказателно постановление ищецът е ползвал адвокатска защита, защото не е могъл сам да се защити, то хонорарът, платен за осъществяване на тази защита не е нищо друго освен имуществена вреда, която е в пряка причинна връзка с отменения като незаконосъобразен административен акт и е непосредствена последица от него. Независимо, че плащането на адвокатското възнаграждение е извършено въз основа на изрично писмено пълномощно и по силата на облигационно отношение между адвоката и ищеца, несъмнено съществува пряка причинно-следствена връзка, тъй като единствената причина за упълномощаването и използването на адвокатска услуга, за реализиране на правото на защита, включително и чрез съдействие на защитник-адвокат е издаденото наказателно постановление. Ако не съществуваше незаконосъобразното наказателно постановление нямаше да възникне и необходимостта от реализиране на правото на защита посредством ангажиране на адвокат за оказване на правна защита и процесуално представителство, респективно нямаше да е необходимо да бъдат правени разходи за адвокатска защита. Както изрично се посочва в цитираното по-горе тълкувателно решение "неразделната взаимовръзка между издаденото наказателно постановление и потърсената от наказаното лице адвокатска защита е пряка и непосредствена, тъй като те се намират в отношение на обуславяща причина и следствие. Безспорно, потърсената адвокатска помощ и платеният адвокатски хонорар, е пряка и непосредствена последица от издаденото наказателно постановление, тъй като обжалването на този акт е законово регламентирано и е единствено средство за защита на лицето, което твърди, че не е виновно и че неговите права са накърнени неправомерно от административния орган". Иначе казано, самото наказателно постановление е необходимото условие за сключването на договора за правна защита и съдействие, за извършване на процесуално представителство, съответно за плащането на адвокатския хонорар и причиняването на вреди на ищеца. Изплатеното адвокатско възнаграждение представлява вреда, тъй като е налице отрицателно изменение в имущественото състояние на ищеца в резултат на незаконосъобразно издаденото наказателното постановление дори и когато това намаляване на имуществото на ищеца представлява правомерното извършване на разходи за адвокатски хонорар за процесуално представителство и правна защита срещу незаконосъобразното наказателно

постановление.

Обстоятелството, че административно-наказващият орган е издал въпросното наказателно постановление в кръга на професионалната си компетентност е ирелевантно за това дали така издаденият административен акт е незаконосъобразен и дали са налице предпоставките за уважаване на предявения иск за обезщетяване на вредите, които ищецът е претърпял в резултат на издаденото срещу него наказателно постановление.

По отношение на направеното с отговора на исковата молба възражение за липса на доказателства за реално заплащане на договорената сума, съдът намира за установено следното.

Съдебни разноски за адвокатско възнаграждение се присъждат, когато страната е заплатила възнаграждението. В договора следва да е вписан начинът на плащане – ако е по банков път, задължително се представят доказателства за това, а ако е в брой, то тогава вписването за направеното плащане в договора за правна помощ е достатъчно и има характера на разписка.

Това приема Общото събрание на гражданската и търговска колегия на Върховния касационен съд (ВКС) в Тълкувателно решение от 6 ноември 2013 г. по тълкувателно дело № 6/2012 г., посветено на съдебните разноски.

ВКС посочва, че само когато е доказано извършването на разноски в производството, те могат да се присъдят по правилата на чл. 78 ГПК. Ето защо, в договора за правна помощ следва да бъде указан видът на плащане, освен когато начинът на плащането е указан задължително в нормативен акт – например по банков път. Тогава, както и в случаите, при които е договорено такова заплащане, то следва да бъде документално установено със съответните банкови документи, удостоверяващи плащането. Когато възнаграждението е заплатено в брой, този факт следва да бъде отразен в договора за правна помощ, а самият договор да е приложен по делото. В този случай той има характер на разписка, с която се удостоверява, че страната не само е договорила, но и заплатила адвокатското възнаграждение.

Съдът не споделя изложените в отговора на исковата молба аргументи, че ищецът следва да представи доказателства за счетоводно отразяване на платеното възнаграждение и за подадена справка-декларация по чл. 73 от ЗДДФЛ. Вярно е, че всяко дружество има задължение за вярно и точно отразяване на извършените разходи в счетоводството му и за подаване на изискуемите по закон справки пред съответните органи. Неизпълнението на тези задължения биха могли да имат за последствие ангажиране на административно-наказателна или друг вид отговорност (например извършване на ревизия). Но то не може да влияе върху правно предвидената възможност за търсене на обезщетение за понесени имуществени вреди, след като са налице установени такива.

За пълнота следва да се отбележи, че независимо, че в отговора на ответника не са релевиращи доводи за прекомерност на платеното адвокатско възнаграждение за осъщественото процесуално представителство във връзка с оспорването на наказателно постановление № 338175-Р377013/22.05.2018 г., настоящият съдебен състав не намира същото за прекомерно.

В цитираното по-горе Тълкувателно решение № 1 от 15.03.2017 г. на ВАС се посочва, че възражението по чл. 78, ал. 5 от ГПК за прекомерност на платения адвокатски хонорар при несъответствие с действителната фактическа и правна сложност на делото и възможността на съда да го намали до минималния такъв, определен от

наредбата по чл. 36, ал. 2 от Закона за адвокатурата, е действително една от възможностите на страната, в случая държавата, да защити правата си и да не позволи на ответната страна да бъде присъден хонорар, несъответстващ на критериите на този член от закона - "справедлив и обоснован". Делата за обезщетения по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ са искиви производства, те се развиват по правилата на ГПК, доколкото материята не е уредена от АПК, и в тях страните могат да представят всички относими доказателства в подкрепа на твърденията си, да навеждат всякакви доводи в тяхна защита, да правят възражения и да се защитават с всички допустими от закона средства. Институтът на обезщетението от непозволено увреждане не е и не може да се превърне обаче в средство за неоснователно обогатяване, поради което и съдът, спазвайки принципа на справедливостта и съразмерността, следва да присъди само и единствено такъв размер на обезщетение, който да отговаря на критериите на чл. 36, ал. 2 от Закона за адвокатурата - да е "обоснован и справедлив", т.е. да е съразмерен на извършената правна защита и съдействие и да обезщети страната за действително понесените от нея вреди от причиненото и от държавния орган непозволено увреждане, без да накърнява или да облагодетелства интересите на която и да е от страните в производството.

В разглеждания казус [фирма] е заплатило сумата от 500 лв., представляваща адвокатско възнаграждение за оспорването на процесното наказателно постановление.

Съгласно чл. 8, ал. 1, т. от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения (в приложимата редакция), за процесуално представителство, защита и съдействие по дела срещу наказателни постановления, в които административното наказание е под формата на глоба, имуществена санкция и/или е наложено имуществено обезщетение, възнаграждението се определя по правилата на чл. 7, ал. 2 върху стойността на санкцията, съответно обезщетението, но не по-малко от 300 лв. В случая, с оглед размера на наложената имуществена санкция от 2000 лв. минималното възнаграждение, за процесуално представителство е 370 лв. (чл. 7, ал. 2, т. 2 от Наредбата). Следва обаче да се вземе предвид, че според представеният договор за правна защита и съдействие договореното възнаграждение, не е само за процесуално представителство пред СРС, но и пред АССГ, т.е. размерът на договореното и платено възнаграждение в никакъв случай не може да се счита за прекомерен. Видно от протоколите от съдебните заседания пред всяка инстанция [фирма] е било представлявано от адвокат.

По изложените съображения настоящият съдебен състав на Административен съд – София област счита, че е доказано наличието на всички изискуеми предпоставки за ангажиране отговорността на ответника на основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ за обезщетяване на претърпените от ищеца имуществени вреди, като Националната Агенция за Приходите следва да заплати на ищеца обезщетение за претърпените от него имуществени вреди, представляващи заплатено адвокатско възнаграждение в производството по обжалване на наказателно постановление № 338175-Р377013/22.05.2018 г., издадено от Заместник-директора на ТД на НАП, [населено място] пред СРС по

наказателно от административен характер дело № 13314 от 2018 г. в размер на 500 лв.

На ищеца се дължи и законна лихва върху присъденото обезщетение, считано от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на сумата.

При този изход на делото и на основание чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ основателна е и претенцията на ищеца за присъждане на сторените в това съдебно производство разноски. Лишено от правна опора е възражението на пълномощника за прекомерност на платеното адвокатско възнаграждение. Съгласно чл. 8, ал. 1, т. от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, за процесуално представителство, защита и съдействие по административни дела с определен материален интерес възнаграждението е при интерес до 1000 лв. – 300 лв. Такъв е размерът на възнаграждението на адвокат С., преупълномощила адвокат М., за осъщественото процесуално представителство по настоящето дело.

Водим от горното и на основание чл. 203 от АПК, във връзка с чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, **Административен Съд С. - град, I отделение, 19 състав,**

РЕШИ:

ОСЪЖДА Националната Агенция за Приходите да заплати на [фирма] с ЕИК[ЕИК] сумата от 500 (петстотин) лева като обезщетение за претърпени от дружеството имуществени вреди, настъпили от административен акт – наказателно постановление наказателно постановление № 338175-Р377013/22.05.2018 г., издадено от Заместник-директора на ТД на НАП, [населено място], който в последствие е бил отменен от съда, ведно със законната лихва върху сумата от датата на предявяване на иска до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА Националната Агенция за Приходите да заплати на [фирма] с ЕИК[ЕИК] на основание чл. 143, ал. 1 от АПК сумата от 325 (триста двадесет и пет) лева, представляваща платените разноски – платено адвокатско възнаграждение за един адвокат от 300 лева и 25 лева внесена държавна такса.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните, с касационна жалба пред Върховния Административен Съд на Република България.